

Olivera Zulović

PRIROČNIK ZA
DOBRO ŽIVLJENJE

Prevedel Jaka Bulc

PRIMUS
izbrane knjige

Nepopolnim staršem

1.

Ljuba žveči sočen gumijast bonbon. Najprej ga zmehta s slino, da se mu prilepi na nebo, potem pa ga tanjša z jezikom. Sladek, prijeten okus se mu po hrbtenjači razširi v vse dele telesa.

Po nekaj ponovitvah je bonbon že zelo tanek, potem pa v nekem trenutku povsem izgine.

Še dobro, da stvari izginejo; le tako lahko njihovo mesto zasedejo druge.

Ljuba bi lahko pojedel celo vrečko.

2.

– Tako luštkan si, mali – se kar topi soseda Sonja, ki stoji ob vhodnih vratih bloka.

Ljuba s ključkom odpre poštni nabiralnik. Obira se in upa, da bo odšla.

Mikijev zabavnik zamuja, sosedi pa se očitno ne mudi.

Vse skupaj gre le na slabše, ko ga v dvigalu poboža po glavi.

Ni enostavno imeti enajst let.

3.

Ljuba z mami in očijem živi v najstarejši stavbi v mestu, ki ima prvo številko v Ulici zavajajočih dejstev. Ulica ima le sedem hišnih števil. Za sedmo se začne druga ulica, ki ni niti pol tako zanimiva kot njihova.

Ulica diha v svojem ritmu, kot mesto v malem.

Če bi izpustili opise skrbno urejenih dvorišč in dobro ohranjenih klopi v parku med številčkama ena in tri, če ne bi omenili, da se v parku zbirajo predvsem starejši stanovalci in da se mlade mame z otroki raje zadržujejo v drugem, bolj sproščenem parku, ter če bi ignorirali, da se zahajajoče sonce neobičajno dolgo zadrži na oknih številke sedem, bi naredili prav. Pet strani prej bi prišli do bistva: da je življenje v Ulici zavajajočih dejstev privilegij in da znajo tamkajšnji stanovalci to ceniti.

Za šefico ulice se je nastavila Branka, lastnica najmanjše trgovinice z najbolj izjemno ponudbo.

Branka se zaneseno trudi, da ima v izjemno majhnem prostoru vedno vse, kar potrebujejo njeni sosede. S svojo predanostjo je dosegla, da se sosede počutijo kot izdajalci, kadar kar koli, tudi najmanjšo drobnarijo, kupijo kje drugje.

Zaradi stvari, ki jih kupujejo pri njej, Branka o sosedih ve prav vse; celo tisto, česar ne vedo niti sami. Če upoštevamo, da z vsemi rada poklepeta, lahko rečemo, da je neke vrste skrivna služba te ulice.

Blizu njene trgovinice je majhno krojaštvo, ki so ga stanovalci sčasoma pretvorili v popravljalnico, saj so njihovi šivi, strgani paščki in odpadle podloge potrebovali drugo priložnost. Želeli so si tudi novih stvari, a ne tako močno.

V pritličju številke štiri je menjalnica, malo naprej pa so še lepotilnica, šola tujih jezikov, logoped in urad za registracijo vozil.

Nihče od stanovalcev se ne boji okupacije. Če bi hoteli, bi lahko razglasili samostojnost.

4.

Ljuba ne pozna nikogar, ki je tako kul kot njegov oči.
Včasih mu ni jasno, zakaj tega ne opazi tudi mami.

5.

Vsi ljudje imajo babice, ampak Ljubova je nekaj posebnega. Ima svetle lase, spete v figo. Nosi rdečo šminko in si redno lakira nohte. Nobenega recepta si ne zapiše, vse kuha po spominu, a ji vsak obrok uspe. Od začetka do konca.

Babica se pogosto hvali, da vse meri na oko. Mami takrat na skrivaj zavije z očmi.

Babica soli, sladka in popra brez zadržkov, mami pa mor-da malo preveč upošteva pravila.

Pa še en podatek o babici: obožuje rože.

6.

– Marjanovića nas v soboto vabita na piknik! – mami zakliče iz kopalnice.

Oči ne odgovori; pretvarja se, da ne sliši.

– Kaj praviš? – se ne vda mami.

– Željko je popoln gnjavator, njegova žena je pa še bolj dolgočasna.

Tišina ima okus po kislem zelju.

– Ampak vidva kar pojdita.

Mami ne odgovori, samo zavzdihne.

7.

Refren komada *Smoke on the Water* gre iz G-ja v C, potem pa pride rif G, C, D ... G, C, DIS, D, G, C. D. C, G.

Morda so vse dobre stvari že odigrali.

Oči pravi, da to skrbi vsakega poštenega glasbenika.

8.

Ljuba je dlje kot petnajst minut čakal na Pera. Preštel je vse cvetlične lonce na balkonih vseh petih nadstropij, v mislih jih je uredil po barvah in postavil v vrsto, preštel je antene in klimatske naprave. Pera še vedno ni bilo.

Ljuba ni bil pozoren na čas, saj ni imel ure. Ampak še manj pojma o času je imel njegov prijatelj.

Končno je omahovaje pozvonil na domofon.

Oglasil se je moški glas, ki je neprijazno rekel:

– Pero se ne more priti igrat!

Nekateri očiji so res grozni.

9.

– Džafer, smrdiš! – je Klenda zmerjal enega od fantov. Drugi otroci so se le smejali.

Ljuba je bil srečen, ker ga ni doletela Džaferjeva usoda, in besen, ker ni imel dovolj velikih pesti, da bi lahko Klendu razbil nos.

10.

Babica je prišla na kosilo. Mami je zamujala iz službe, zato so jedli brez nje.

- Tako je, če nimaš stalnega delovnega časa – je rekel oči.
- Ali če si ambiciozna oseba – si je v brado zamrmrala babica.

Ljuba je kasneje poguglal pomen te besede.

11.

Ljuba je med igranjem košarke padel. Na nogi je imel rano, ki je krvavela.

Hotel je poklicati mami, a si je v zadnjem trenutku premislil.

Mami se v takih situacijah ne znajde najbolje.

Morda zaradi tega, ker ne prenese napak.

12.

Ko je mami prišla domov, je bila vseeno vsa iz sebe.

– Moraš paziti nase! – je kar naprej ponavljala. – Ne moreš kar letati naokrog kot muha brez glave!

Nato se je vmešal oči in rekel, da se nezgode pač dogajajo. Mami, ki so jo zaradi vseh potencialnih smrtonosnih poškodb v prihodnosti povsem preplavile skrbi, to ni bilo všeč, zato sta drug drugemu namenila nekaj grdih besed.

Ljuba je to bolelo bolj od rane.

13.

Mami in oči vedno vse zakomplicirata.

Oči je obljubil, da bodo šli vsi trije naokrog s kolesom, a si je potem premislil. Bil je zaspan, preprosto se mu ni dalo. Mami ga nikakor ni mogla razumeti in se je trudila, da bi bilo to vsem jasno. Loputala je z vrati, kar je sicer strogo prepovedano, hitro je korakala gor in dol po stanovanju, živčno se je oblačila.

– Nobenega razloga ni za tako obnašanje – reče oči z druge strani zaprtih vrat.

– Vedno vse pokvariš – reče mami in o tem med vrtenjem pedal še dolgo razmišlja.

Ljuba si včasih želi le, da bi bil neviden.

14.

Ljuba je sanjal, da je Cezar od njega zahteval, naj poklekne. Ljuba ni želel poklekniti pred njim, čeprav bi lahko to odločitev plačal z življenjem.

Cezar se mu je nato približal in pokazal madež, ki ga je imel na srajci. Packa je imela obliko fige.

Cezar se je smejal.

Ljuba je imel o njem tako ali tako slabo mnenje. Zakaj ljudje ne postanejo dobri vsaj takrat, ko jim uspe osvojiti cel svet?

Nekoč je o tem povprašal babico.

– Ker so ljudje gnoji. So pa mimoze čudovite – je rekla in pomežiknila.

15.

Nekdo je na tablo v učilnici z velikimi črkami napisal:
DŽAFER SMRDI.

Medtem ko je učiteljica raziskovala zadevo, je Džafer molčal.

Vsi so vedeli, kdo je uporabil kredo, a ga nihče ni hotel izdati.

Ljuba ga je hotel, a si ni upal, zato je bil še bolj besen.

Kot ris.